

KINH CHÁNH PHÁP NIỆM XỨ

QUYỂN 56

Phẩm 6: QUÁN THIÊN (Phần 35)

DẠ-MA THIÊN (Phần 21)

Biết quả báo của nghiệp, Tỳ-kheo ấy lại quan sát nơi trời Dạ-ma ở. Do trí tuệ hoặc Thiên nhãn, họ thấy trời Dạ-ma có vùng tên Thường lạc. Do nghiệp gì chúng sinh sinh vào nơi này?

Vị ấy thấy người nào không sát sinh, trộm cắp như đã nói ở trước và thường xa lìa tà dâm, ngay cả thấy tranh vẽ người nữ cũng không có ý niệm dâm dục, không cho rằng tranh vẽ đó xinh đẹp nhất, không nghĩ rằng nó giống như người nữ ấy, cũng không nghĩ rằng bức vẽ thật đáng yêu. Nếu không đem tâm dâm dục quan sát tượng người nữ thì tâm không bị mê hoặc và y theo chánh pháp. Nhờ chánh niệm nên họ xả bỏ tâm tham dục, tránh xa người nữ, không tự hủy thân mình. Sau khi nghĩ về việc mình không có tà dâm họ liền vui vẻ. Khi tâm tham dục chưa sinh, họ thường tạo phước thiện khiến nó không sinh. Họ khuyến khích người tà dâm sống trong đường chánh và nói cho người đó nghe về tai họa đáng ghét của tham dục. Nếu có thể lìa bỏ tà dâm thì sẽ có thân nghiệp trong sạch nhất, có chánh kiến không tham dục, khi chết sinh vào vùng Thường lạc thuộc cõi trời Dạ-ma. Từ khi ở trong thân trung ấm cho đến lúc đã đến cõi trời họ đều nhờ nghiệp lành, năm căn thọ nhận lạc đầy đủ nơi sắc, thanh, hương, vị, xúc, theo thứ tự hóa sinh vào ba nơi trên cõi trời.

1. Sinh trong đài hoa sen.
2. Sinh trong tua hoa Câu-bà-la-da.
3. Sinh trong hoa Mạn-đà-la.

Người nào sinh ở tua hoa Câu-bà-la-da thì ánh sáng và màu sắc cũng giống hoa ấy hoặc đỏ, hoặc xanh, hoặc nhiều màu, được trang sức bằng bảy báu giống như tua hoa Câu-bà-la-da.

Bảy báu nhiều màu trang điểm như thế nào?

Đó là Tỳ-lưu-ly xanh làm tóc, mắt, mi mắt, lông mi đều như vậy và có màu bạc, móng tay có màu đỏ, trắng, hồng, răng đẹp như ngọc, thân có màu vàng như vàng Diêm-phù-đàn, màu lông dưới rốn như châu báu nhân-đà, các phần khác của thân có đủ loại màu khác nhau. Tâm là người thợ vẽ tạo nên tác phẩm giống bức vẽ.

Người nào sinh trong đài sen thì có màu giống màu Diêm-phù-đàn chân kim, tóc có màu châu báu xanh, môi có màu giống châu báu hoa sen đỏ, hoặc màu xa cừ, móng có màu giống châu báu hoa sen, lông dưới rốn có màu giống xa cừ xanh biếc. Đó là nói sơ lược.

Người nào sinh trong hoa Mạn-đà-la thì áo quần mặc trên thân tuy có đủ loại màu nhưng vì sinh bên trong nên trở thành màu giống màu của hoa ấy. Điều đó giống như việc đang xảy ra trên đời là: Tùy theo trái cây có màu gì mà các sinh vật sinh ra trong đó cũng có cùng màu vì được sinh trong đó. Giống như thế, tùy theo nơi sinh, mọi vật

liền có màu giống nơi ấy. Cũng như vậy, do ở trong hoa nên tất cả chư Thiên đó đều có màu giống hoa.

Sau khi sinh, Thiên tử thường đầy đủ các thú vui không có gián đoạn, thường hưởng các thú vui cõi trời không thể ví dụ, nay chỉ nói một phần nhỏ trong thú vui ấy. Giống như một giọt nước trong biển cả, thú vui được nói ở đây cũng như vậy. Người nào lúc làm người tạo nghiệp thiện, khi nghe nói đến thú vui cõi trời này liền siêng năng hơn. Vì sao? Vì đã biết nghiệp quả, mong cầu quả báo vui nên họ siêng năng tu tập nghiệp thiện. Người nào siêng năng tinh tấn vì muốn giải thoát, vì muốn phá trừ vô số khổ não ở trong các cõi và phá chất độc tham ái thì thấy trong các cõi không có một chút vui thú. Do nhân duyên đó, họ mới nói về quả báo của nghiệp thiện. Ở đây nói rằng thú vui của cõi trời không phải là quả báo của các cõi.

Bấy giờ, Thiên tử đã sinh vào vùng Thường lạc thuộc cõi trời này, thường vui chơi thọ lạc đầy đủ công đức của năm dục, được trăm ngàn Thiên nữ ca vịnh khen ngợi và cúng dường. Ở vườn cây, ao sen, họ ca múa, đùa giỡn với nhau, không làm trở ngại nhau, hưởng lạc theo nghiệp của chính mình. Ở vườn cây, đất bằng, ngọn núi, rừng hoa sen, họ hưởng thú vui cõi trời.

Khi ấy các Thiên tử được các Thiên nữ vây quanh ở từng vườn cây, từng nơi vui chơi đáng yêu, từng ngọn núi bầy bấu, họ thọ hưởng ái dục ở cõi trời không hề biết nhàm chán, họ nhìn ngắm các ao sen đáng yêu, nghe âm thanh dịu dàng, ăn thức ăn thượng vị của cõi trời, mặc thiên y mềm mại, xinh đẹp, có mùi thơm đáng ưa, thọ hưởng năm dục trong thời gian lâu dài và yêu thích lẫn nhau.

Khi ấy, có chim tên Giác Thời nói kệ cho các vị Thiên phóng dật nghe:

*Chúng sinh trong ba cõi
Tất cả đều sẽ chết
Người ngu không chán ghét
Đối với biển sinh tử.
Tất cả đều sẽ chết
Phải siêng tạo phương tiện
Khi giặc chết đã đến
Không ai có thể cứu.
Đoạn trừ mọi thú vui
Làm tăng các khổ não
Lìa những thứ đáng yêu
Cho nên gọi là chết.
Khiến chúng sinh lo sợ
Làm họ rất khổ não
Khiến cho ý mê hoặc
Vì vậy gọi là chết.
Đẹp tâm bảo vệ mạng
Phá hủy hết các căn
Chúng sinh không thể cứu
Vì vậy gọi là chết.
Chúng sinh không thể hủy
Các nghiệp không thể thắng
Khiến chúng sinh thoái thất*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vì vậy gọi là chết.
Mọi chúng sinh đều có
Quyết định bị giết hại
Khiến xa lìa người thương
Vì vậy gọi là chết.
Trời, Dạ-xoa, Thần nhạc
Quý, Rồng và La-sát
Đều bị thời gian giết
Vì vậy gọi là chết.
Não loạn khó điều phục
Đốt mọi thứ như lửa
Chắc chắn, không thể tránh
Cho nên gọi là chết.
Có thể hủy ám, nhập
Mạng, khí và tâm ý
Thời gian, uy lực lớn
Vì vậy gọi là chết.
Nó hoạt động rất mau
Hủy hoại các chúng sinh
Phải siêng tu phước nghiệp
Chớ nên sống phóng dật.

Chim Giác Thời thuyết giảng về pháp chết, chắc chắn, không nghi cho các vị trời phóng dật. Do phóng dật nên tuy nghe pháp này chư Thiên không sinh tâm nhàm chán, do tự thể của các căn có tánh động, người hưởng nhiều lạc thú thì các căn động, khó kiểm chế. Do thú vui thù thắng, các căn bị khuấy động không thể bị kiểm chế. Vì lý do này, tuy nghe việc lợi ích chân thật, chắc chắn mà chư Thiên vẫn không hay biết về ý nghĩa đó, giả sử có hay biết cũng không thọ nhận vì bị độc tham ái làm hại. Vì vậy tuy nghe những lời chân thật lợi ích nhưng họ không ghi nhận. Do không ghi nhận nên họ tham đắm cảnh đẹp, thọ hưởng dục lạc, nghe năm loại âm nhạc, ca múa cười giỡn với Thiên nữ, vui chơi đủ kiểu ở vườn cây, ao sen. Do nghiệp lành, ở vô số ngọn núi xinh đẹp, đáng yêu bằng bảy báu, họ thường thọ hưởng hoan lạc không có gián đoạn, đầy đủ công đức dục lạc nơi cõi trời, vui đùa với nhau ở nơi được trang sức bằng đủ loại của báu, thường hưởng hoan lạc. Họ vui chơi thọ lạc và đi dần đến ao rộng. Mỗi bề của ao này rộng một trăm do-tuần, trong ao có một hoa sen rất mềm mại, được kết bằng bảy báu, cành bằng Tỳ-lưu-ly, tua bằng kim cang, hoa ấy nở rộng che khắp ao. Do chưa từng thấy nên khi thấy hoa này chư Thiên sinh tâm thán phục. Cõi trời này rất đáng yêu, những nơi được nhìn thấy đều đáng ưa thích. Thấy hoa sen đó, chư Thiên vui vẻ gấp trăm lần và chỉ cho nhau xem để cùng nhau chiêm ngưỡng. Với tâm vui vẻ, họ cùng đi dạo một vòng xung quanh hoa sen. Khi nhìn ngắm hoa sen này tất cả đều sinh tâm thán phục và nói với nhau:

–Này bạn! Hãy xem kìa, thật là một bông sen đáng yêu, trước đây chưa từng thấy. Bông sen đó có ánh sáng lớn và vô số ong bằng bảy báu trang sức. Bông sen này che khắp ao rộng, xung quanh hoa sen chỉ thấy một ít nước, trên bờ ao rộng có ngọc báu xen lẫn với châu báu nhân-đà màu xanh, châu báu hoa sen đỏ, châu báu màu bạc trắng, xen lẫn nhau để trang hoàng bờ ao. Đài sen cao năm trăm do-tuần, rộng mười do-tuần. Do

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

sức của nghiệp thiện, khi chư Thiên vui chơi thọ lạc, tùy theo ước muốn hoặc lớn hoặc nhỏ của chư Thiên, mọi thứ đều đầy đủ ở trong hoa sen nơi ao lớn. Vì vậy ao đó tên là ao tùy theo ý niệm và hoa ấy tên là hoa sen theo ý niệm. Hai thứ đó đều tên là tùy theo ý niệm.

Khi ấy, lúc mới thấy lần đầu, chư Thiên vui vẻ gấp trăm lần. Do nghiệp lành, họ ca múa cười đùa, nghe năm loại âm nhạc, ở bờ ao ấy, tất cả đều cùng nhau thọ hưởng dục lạc cõi trời.

Sau khi đi chơi xong, chư Thiên lại uống rượu thượng vị của cõi trời, không có lỗi say sưa, uống rượu thượng vị xong, công đức hưởng lạc liền được như ý niệm, hương thơm, sắc đẹp, mùi vị đều như ý niệm. Ở trong ao có nhiều loại đồ đạc bằng châu báu, tùy theo ước muốn của họ, từ trong ao chảy ra các loại thức uống thượng vị như là rượu trời thơm ngon vi diệu. Chư Thiên uống thức uống thượng vị này. Uống xong họ lại đến nơi khác vui chơi và thấy có thức ăn thơm ngon cõi trời, có đầy đủ sắc, hương, vị, xúc. Vì muốn ăn, họ vui vẻ chạy đến. Khi đã đến nơi chứa thức ăn họ liền cùng nhau ăn, hoặc là dùng tay bốc ăn, hoặc là dùng các vật bằng châu báu tương ứng với nghiệp để ăn. Ăn xong họ trở về chỗ cũ nơi ao rộng, vây quanh nhau, cùng vui với nhau, nghe năm loại âm nhạc, ca múa vui cười, đi đến ao rộng vui chơi, thấy ánh sáng thù thắng của bông sen, lớn hơn cả trăm ngàn mặt trời. Ánh sáng châu báu vi diệu của tất cả chư Thiên không bằng một phần mười sáu ánh sáng của hoa đó. Thấy hoa sen lớn Thiên chúng rất vui mừng, vây quanh hoa ấy, nghe năm loại âm nhạc, ca múa, vui chơi, cùng nhau đi quanh ao lớn. Khi đi quanh ao, họ lại thấy trong ao có một việc kỳ lạ là: Ở trên ao hoa sen có nhiều loại ong bằng bảy báu, màu sắc vi diệu đáng yêu, con đực và con cái vui chơi với nhau thọ hưởng dục lạc. Chúng cùng nhau hút mật hoa có mùi vị rất ngon, không thể ví dụ. Vừa hút mật chúng vừa tụng bài kệ:

*Nếu tạo nhiều loại nghiệp
Thì sinh nhiều loại quả
Có đủ loại thọ sinh
Là do đủ loại nghiệp.
Do có nhiều loại tâm
Tạo ra nhiều cảnh giới
Các loại nghiệp đều hết
Không lâu liền thoái thất.
Việc thọ hưởng thiên lạc
Không thể nói đầy đủ
Sức vô thường rất mạnh
Sẽ đến trong giây lát.
Thú vui như bọt nước
Hoặc như là bóng nắng
Các thú vui cũng vậy
Tất cả đều bị hủy.
Rất ác không thể ngăn
Chúng sinh đều sợ hãi
Thần chết đã sắp đến
Sức nó không thể phá.
Hủy hoại mọi thú vui*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Và dứt trừ mạng căn
Bị xích nghiệp trói buộc
Dẫn đi qua đời khác.
Thú vui nào đã qua
Thì không thể nghĩ đến
Thú vui trong vị lai
Cũng không gọi là vui.
Thú vui ở hiện tại
Xen với cảnh ưa thích
Bị vô thường đời đổi
Mọi thứ đều hư hỏng.
Thú vui thuộc ba cõi
Bậc trí không ca ngợi
Vì sao chư Thiên lại
Thích thú vui như vậy?
Thân này không lâu bền
Lửa chết ắt sẽ đến
Thieu đốt hết tất cả
Như lửa đốt củi khô.
Thú vui chóng bị diệt
Chớ có sống phóng dật
Đừng để đến giờ chết
Mà sinh tâm hối tiếc.
Vô số trăm ngàn đời
Nghiệp vui đều đã qua
Như mơ đến nơi nào
Như gió niệm không dừng.
Người ngu thích không chán
Như lửa được củi khô
Vì vậy các thú vui
Chẳng phải là thường còn.
Người giải thoát khát ái
Thoát khỏi họa tham dục
Tu thiền, không phóng dật
Được thú vui trong sạch.
Người được thú vui ấy
Mới gọi đó là vui
Thú vui ở các cõi
Giống như mật có độc.
Người tham đắm dục lạc
Tâm thường cầu dục lạc
Dục lạc không thường còn
Vì vậy không lạng lẽ.

Do nghiệp lành, các con ong này nói bài kệ đó cho chư Thiên nghe. Tuy nghe bài pháp đó nhưng chư Thiên không ghi nhận và lại ngắm ao sen với tâm ưa thích, vui chơi

ca múa cùng các Thiên nữ và quan sát khắp nơi. Họ vui chơi thọ lạc ở đó trong một thời gian dài rồi lại muốn xem hoa sen trong ao. Nhờ sức tự chủ của bốn đại nhẹ nhàng, nhờ uy lực của nghiệp, họ đi dạo một cách thư thái trong hoa sen, hoặc có các vị trời vào trong cánh hoa vui chơi, hưởng lạc; hoặc có vị vào đài hoa kết bằng đủ loại châu báu vi diệu cùng các Thiên nữ thọ hưởng dục lạc. Theo tâm niệm, từ đài hoa họ bay lên cánh hoa. Khi ấy cánh hoa lớn dần. Do nghiệp lành, hoa sen lớn dần lên đến hai trăm do-tuần, ba trăm do-tuần cho đến một ngàn do-tuần. Do nghiệp lành của chư Thiên và sức của ý niệm, đài sen cũng lớn dần đến hai trăm do-tuần, ánh sáng của hoa sen cũng tăng lên dần. Bấy giờ, từng vị trời ở trên các cánh hoa khác nhau vui chơi thọ lạc cùng các Thiên nữ. Các vị trời này đã lên cánh hoa, cánh hoa liền lớn dần lên.

Khi ấy Thiên chúng vui chơi thọ lạc và nghĩ như vậy: “Nơi ta dừng lại vui chơi ở đây cần có sông rượu và thức ăn thơm ngon của cõi trời”.

Ngay khi họ nghĩ, trong cánh hoa sen liền sinh ra sông rượu và đầy đủ thức ăn thơm ngon của cõi trời. Họ lại nghĩ: “Ta uống rượu và ăn thức ăn của cõi trời”. Ngay lúc ấy, họ liền cùng Thiên nữ uống rượu trời và ăn vị Tô-đà.

Sau khi hưởng lạc đã lâu, chư Thiên lại nghĩ: “Ta phải dừng lại vui chơi ở đây, trong cánh hoa này cần sinh ra vườn cây”. Nhờ nghiệp lành, theo ý nghĩ của họ, vườn cây xuất hiện với cây bằng bảy báu, có đủ loại chim, đủ loại âm thanh, bóng cây báu phủ khắp giống như cung thất, có nhiều hoa quả sinh ra tùy theo ý nghĩ, có nhiều sông, suối, ao, dòng nước tốt đẹp đáng ưa, có nhiều âm thanh vi diệu, mặt đất được lát bằng châu báu, có nhiều loại hoa vi diệu, màu sắc, hương thơm, hình dạng đều đáng ưa. Hoa có ba loại là:

Hoa mọc dưới nước bao gồm hoa ưu-bát-la màu xanh, hoa câu-vật-đầu, hoa yê-ma-la-na, hoa tô-chi-la, hoa hương điệp, hoa ly-nê, hoa cụ túc dục, hoa la-bà-la, hoa quân-trà-la. Đó là các loại hoa mọc dưới nước. Trong ánh sáng hoa phát ra có nhiều con ong. Tùy theo ý nghĩ mà hoa này có đủ loại màu như là màu châu báu xanh. Hoa này mọc khắp nơi để trang hoàng cho rừng cây.

Trên mặt đất cũng sinh nhiều loại hoa, có đủ màu sắc và hình dạng đáng yêu. Chư Thiên ở trong rừng này, sống trong cánh hoa sen có tên Lạc quang minh hoa. Khi Thiên tử, Thiên nữ gọi nó liền hiện đến. Lại có hoa tên Kiến lạc, có hoa tên đủ màu sắc, có hoa cánh mềm mại vui mừng, hé nở, có hoa với hết thảy ánh sáng trang điểm xinh đẹp, hoa chu-đa-lam, hoa vô yểm túc, hoa ức niệm lạc. Đó là những hoa mọc trên đất liền. Chúng hiện ra trước mặt theo ý muốn của chư Thiên.

Ở trong vườn cây cũng có các loại hoa như hoa Mạn-đà-la, hoa ban vui, hoa hương xúc ái, hoa hương vị khả ái, hoa chi-đa-la, hoa năm cánh, hoa long lâm thiết, hoa giá-mạt-la, hoa lâm man, hoa tu-ma-na, hoa ánh sáng, hoa văn hương bảo, hoa nhất thiết ái, hoa sơn man, hoa sơn phong man, các hoa này có loại mọc dưới gốc cây, có loại mọc trong bụi cây. Do nghiệp lành lúc chư Thiên dừng lại vui chơi ở trong hoa sen, có các loại hoa đó sinh ra. Khi ấy, chư Thiên cùng các Thiên nữ vui chơi trên cánh hoa ở rừng hoa sen, hưởng đủ loại thú vui. Hoa sen lớn và ao rộng tùy niệm có uy lực như vậy.

Ở trong cánh sen, chư Thiên suy nghĩ: “Ở nơi này cần có các ngọn núi, đủ loại núi báu từ nơi đây mọc ra với đầy đủ ánh sáng, có nhiều loại chim phát ra đủ loại âm thanh vi diệu, ta sẽ đi chơi ở trong núi, hang động, sông, ao, nơi bằng phẳng và bờ hiểm, nơi được lót châu báu”.

Họ lại suy nghĩ: “Ta đang sống trong cánh sen lớn, nếu nơi này có núi hang, sông ao, đất bằng, suối thì ta sẽ vui chơi thọ lạc ở nơi đó”.

Do nghiệp lành, ngay lúc họ nghĩ, có nhiều vườn cây, ao hoa, ngọn núi, hang động, đỉnh núi bằng phẳng xuất hiện. Tất cả đều đáng yêu được trang hoàng bằng ánh sáng bảy báu. Nơi đó có đủ loại cây rất xinh đẹp, nhìn rất vui mắt, có hơn một trăm ngọn núi, trên cây có hoa trái cội trời, bóng râm của cành lá che phủ như cung thất, rất đáng ưa thích, có trăm ngàn hang báu ở trong núi để trang hoàng cho núi. Khi ấy, chư Thiên được một ngàn Thiên nữ vây quanh. Các Thiên nữ được trang điểm bằng hoa trời vi diệu có đầy đủ sắc, hương, xúc không bị héo úa. Họ có giọng ca rất hay, nghe rất vui tai, chư Thiên có đầy đủ năm dục theo ý thích rời khỏi cánh hoa sen từ từ bay lên núi lớn, đảo mắt nhìn khắp nơi. Họ vui chơi thọ lạc, ăn ở sông thức ăn, uống ở suối vị. Sau khi ăn uống no nê, họ thấy hoa Mạn-đà-la, hoa câu-thi-da-xá ở bờ sông để trang điểm cho mình và Thiên nữ rồi ca múa vui chơi. Sau một thời gian dài đắm mình trong năm dục để tận hưởng hoan lạc, thọ nhận các dục lạc ở cảnh giới đáng yêu không biết nhàm chán, bị sông ái cuốn trôi, họ lại đến hoa sen lớn ở ao rộng. Mỗi vị trời có một trăm hoặc một ngàn Thiên nữ trang sức đủ kiểu vây quanh. Họ đến ao lớn và vào chỗ của mình trong cánh hoa sen để vui chơi thọ hưởng thú vui thù thắng, vi diệu. Như dấu ấn đóng xuống, họ thọ hưởng thú vui tương tự với nghiệp của mình.

Bấy giờ, chư Thiên lại suy nghĩ: “Nơi này cần có các loại hang động, các loại chim đủ loại hình dáng và màu sắc, nhìn rất vui mắt, thân bằng bảy báu, phát ra âm thanh vi diệu, chúng đi ở tất cả mọi nơi, hoặc trong nước, hoặc dưới đất, hoặc trên không không có trở ngại, không biết mệt mỏi. Nếu có loại chim này đến đây, ta sẽ cỡi chúng để đi trên hư không, vui chơi trên đó cùng các Thiên nữ, rồi cúi xuống quan sát chư Thiên ở vùng Thường lạc, vui vẻ thọ lạc, sau khi đã quan sát cùng khắp, ta sẽ cùng các Thiên nữ hưởng thú vui thù thắng”.

Lúc chư Thiên suy nghĩ như vậy, do nghiệp thiện nên có đủ loại núi, đủ loại ngọn núi, hang núi, khe núi, rừng cây, chim chóc, theo ý nghĩ lập tức xuất hiện, với đủ loại tướng mạo xinh đẹp, phát đủ loại âm thanh thù thắng, vi diệu. Nơi ấy có đủ loại chim nhiều màu bằng bảy báu. Các Thiên nữ thấy chúng đều sinh tâm tán phục. Chúng có tiếng hót rất hay vang khắp hư không. Chúng bay đến cánh hoa sen, che khắp hư không nơi chư Thiên dạo chơi. Thấy chim ấy, chư Thiên và Thiên nữ trở nên vui vẻ, do vui vẻ, họ muốn bay lên hư không cùng với các Thiên nữ.

Biết ý nghĩ của chư Thiên, các con chim bay đến gần họ. Chư Thiên và Thiên nữ liền lên lưng chim. Chim bay khắp hư không. Chư Thiên gảy đàn không hầu, ca lên âm thanh vi diệu, thổi sáo, đánh trống, nghe rất vui tai. Họ lại quan sát chư Thiên ở dưới đất thọ hưởng dục lạc cội trời, bị tham ái trói tâm, không nghĩ đến việc bị thoái thất. Do nghiệp lành, họ chỉ hưởng thú vui cội trời.

Khi ấy có chim tên Thật Ngữ nói kệ để điều phục chư Thiên phóng dật:

*Gió mạnh và chim cất
Bay rất là mau lẹ
Mạng sống của chúng sinh
Còn mau hơn như thế.
Gió qua có lúc lại
Chim đi có lúc về
Mạng sống đã hết rồi*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Thì không còn trở lại.
Do nghiệp rất mau dứt
Giờ chết mau chóng tới
Nhất định lìa cõi trời
Kẻ ngu không hay biết.
Sức lớn không thể ngăn
Rất thù ghét chúng sinh
Thần chết rất mạnh bạo
Sẽ đến trong giây lát.
Trời thường sống phóng dật
Bị dục lạc lừa dối
Không biết sẽ phải chịu
Vô số khổ não lớn.
Tất cả pháp vô thường
Nhất định bị hủy hoại
Pháp hữu vi như vậy
Rất là đáng ghê sợ.
Già hủy hoại trai trẻ
Chết làm rã thân mạng
Bại hoại phá của cải
Pháp tương đối như vậy.
Ở nơi rất dữ tợn
Suy não rất ghê sợ
Ngươi vẫn sống phóng dật
Thì thật là vô tâm.
Lo cho đời vị lai
Đó là có mất trí
Nếu làm trái điều đó
Là kẻ rất ngu si.
Tất cả tâm lừa dối
Khiến cho ý mê loạn
Nghiệp hết liền thoái thất
Như dầu hết đèn tắt.
Những thú vui cảnh giới
Đều vô thường biến đổi
Do nghiệp cũ đã hết
Nên chúng bị diệt theo.*

Do nghiệp lành muốn điều phục chư Thiên, chim Thập ngũ đã nói kệ trên. Lúc đó, do buông lung ngu si không biết chư Thiên không tin hiểu, cũng không ghi nhận. Họ lại nhìn ngắm những nơi đáng yêu ở vùng Thường lạc như núi, hang, sông, suối, dòng nước, ao hoa, vườn cây, rừng hoa, ngọn núi, khe núi. Chư Thiên dạo chơi đây không trung, nghe các tiếng ca vang khắp hư không, Thiên chúng lại thấy các nơi khác có nhiều Thiên tử và Thiên nữ ở bờ ao hoa, uống nước thượng vị cõi trời, ở cây như ý, nghe năm loại âm nhạc, thọ hưởng hoan lạc, họ lại đến nơi khác thấy có cung điện ở trên hư không, bên trong có Thiên tử, Thiên nữ có vòng hoa xinh đẹp, có đầy đủ năm dục cõi

trời, đang vui chơi thọ lạc. Họ lại thấy hai nhóm chư Thiên họp lại với nhau ở trên hư không, đi chơi thọ lạc, cỡi chim bảy báu xinh đẹp, trời Na-la-lâm sống trong cung điện. Hai nhóm chư Thiên này họp lại với nhau để cùng vui chơi ở trên hư không. Khi vui chơi đã lâu, họ lại bay lên ngọn núi. Sau khi đi chơi thọ lạc trên ngọn núi đã lâu, họ lại hướng về ao rộng, vừa nghĩ đến hoa vừa đi, có vị cỡi chim bay đầy hư không. Họ bay vọt lên, ca âm thanh vi diệu của cõi trời. Nhớ đến thú vui thù thắng nên chư Thiên này lại hướng đến ao rộng. Khi đã đến ao, họ từ lưng chim bước xuống cánh sen ở ao rộng vui chơi hưởng đủ thứ dục như đã nói ở trước.

Sau một thời gian dài thọ hưởng hoan lạc trong hoa sen ở ao rộng, chư Thiên lại suy nghĩ, ở đây cần có cung điện do bóng râm của cành lá che phủ tạo nên, có âm thanh Câu-sí-la, có đủ loại châu báu vi diệu trang điểm rừng hoa, có bóng râm của cành lá mang màu sắc của đủ loại châu báu làm thành cung điện, ta sẽ vui chơi hưởng lạc ở trong đó. Do nghiệp lành, ngay lúc họ nghĩ, đủ loại châu báu vi diệu có ánh sáng rực rỡ xuất hiện, có hoa xinh đẹp bậc nhất, đầy đủ màu sắc, hương thơm che bên trên, các loại châu báu đó là bạc, châu báu Tỳ-lưu-ly, ngọc báu rất xanh, châu báu hoa sen đỏ, châu báu màu pha lê, cho đến châu báu màu vàng kim vi diệu bậc nhất, nhìn rất vui mắt. Do nghiệp lành, có cung điện do bóng râm của đủ loại cành lá châu báu che phủ tạo thành được sinh ra theo ý nghĩ.

Khi ấy, thấy cung điện do bóng râm của cành lá che phủ tạo nên, chư Thiên rất vui mừng, đi vào cung điện đó vui chơi thọ lạc, tất cả Thiên nữ vây quanh chư Thiên, họ được trang điểm bằng thiên y và vòng hoa trời, có đầy đủ tất cả dục lạc cõi trời. Tâm họ hòa thuận không gây lộn nhau, xa lìa ganh ghét, tranh cãi giận hờn và chỉ hưởng lạc. Do nghiệp lành, họ hưởng dục lạc cõi trời, nghe năm loại âm nhạc, mọi thứ đều đầy đủ. Họ ở trong cung điện do bóng râm của cành lá tạo ra, thọ hưởng dục lạc với Thiên nữ, không hề biết nhàm chán, bị độc tham ái thiêu đốt hưởng năm dục lạc, không biết nhàm chán, không thể ví dụ, ở trong cung điện do bóng râm của cành lá che phủ tạo ra, họ hưởng thú vui thù thắng của cõi trời và bị đắm nhiễm dục lạc. Cung điện được tạo ra bởi bóng râm của cành lá. Cành lá này do nhiều loại châu báu tạo thành, có cây bằng Tỳ-lưu-ly, lá bằng vàng ròng, quả bằng châu báu hoa sen đỏ, cành làm bằng châu báu nhân-đà xanh, hoặc là lá bằng bạc, quả bằng pha lê, hoặc lá bằng châu báu xanh, quả bằng hoa sen đỏ, hoặc lá và quả làm bằng đủ loại châu báu, hoặc lá bằng vàng, quả bằng bạc, hoặc quả vàng lá vàng, quả đỏ lá đỏ, bóng râm của đủ loại cành lá che phủ tạo thành cung điện. Do nghiệp lành theo ý nghĩ của chư Thiên, mọi thứ đều đầy đủ.

Bấy giờ, Thiên tử và các Thiên nữ vui vẻ chui vào cung điện do bóng râm của cành lá che phủ tạo thành, sống một cách yên ổn, cùng các Thiên nữ vui chơi hưởng đủ loại thú vui như cá ở trong nước không hề biết chán, họ rất thần phục đối với cung điện do bóng râm của cành lá tạo thành, nô đùa, ca vịnh vui vẻ thọ lạc ở trong cung điện. Sau khi thọ hưởng hoan lạc, họ lại nghĩ: Ở trong cung điện này cần có thức uống thượng vị cõi trời với sắc, hương, vị, xúc bậc nhất từ trong lá phun ra, để ta cùng các Thiên nữ uống và hưởng hoan lạc. Do nghiệp thiện, ngay lúc họ nghĩ, thức uống thượng vị cõi trời với sắc, hương, vị, xúc bậc nhất từ lá phun ra. Chư Thiên cùng Thiên nữ liền uống để thọ hưởng dục lạc không biết nhàm chán. Do tâm ái dục, họ ca múa, vui chơi thọ lạc, buông lung không hề nhàm chán. Nghiệp lành đã tạo trước kia sắp hết, vậy mà họ vẫn vui chơi hưởng lạc, thêm khát cảnh giới không biết chán.

Họ lại suy nghĩ: Trong cánh hoa ở nơi này cần sinh vị tu đà bậc nhất đầy đủ hương

vị xúc. Do nghiệp lành ngay lúc họ nghĩ, vị tu đà ngon nhất, đầy đủ hương vị xúc từ trong cánh hoa vọt ra. Chư Thiên liền ăn thức ăn đó. Thọ nhận đã lâu, chư Thiên lại nghĩ: Trên cành cây báu ở đây nên sinh Thiên quan thù thắng, vi diệu được trang sức bằng châu báu anh lạc, đầy đủ ánh sáng, vật trang điểm cánh tay đủ loại vật trang sức cho chư Thiên với ánh sáng rực rỡ cũng từ cây hiện ra. Lúc họ nghĩ như vậy, do sức của nghiệp lành, đủ loại vật trang sức của chư Thiên với ánh sáng rực rỡ xuất hiện. Khi ấy, chư Thiên mang các đồ trang sức, hưởng thú vui cõi trời trong thời gian dài, cùng các Thiên nữ hưởng thú vui của năm dục không biết nhàm chán. Tuy hưởng lạc đã lâu nhưng họ càng thêm thèm khát đối với thú vui cảnh giới.

Do tâm không biết đủ, họ lại sinh ý nghĩ khác: Ở đây cần có gió thơm thổi đến làm lá cây xúc chạm lẫn nhau phát ra âm thanh vi diệu, hơn cả tiếng ca. Lúc họ nghĩ như vậy, do nghiệp lành, đủ loại gió thơm thổi làm lá cây lay động, xúc chạm lẫn nhau phát ra âm thanh vi diệu hay gấp mười sáu lần tiếng ca của Thiên nữ. Khi ấy, Thiên chúng cùng các Thiên nữ ca múa vui chơi, thọ lạc trong thời gian dài mà không biết đủ. Thiên chúng lại nghĩ: Ở đây nên sinh cung điện được trang hoàng bằng đủ loại bảy báu nhiều màu, tất cả dục lạc cõi trời đều đầy đủ và sinh ra theo ý niệm. Khi các thứ đó đã sinh ra, chư Thiên vây khắp ao rộng và cùng Thiên nữ ca múa, vui chơi thọ lạc ở trên hư không. Lúc họ nghĩ như vậy, liền có cung điện được đủ loại bảy báu nhiều màu sắc trang điểm, như là chân châu, anh lạc, bốn mặt cung điện này có lan can làm bằng đủ loại châu báu, thù thắng vi diệu, trông rất đáng ưa, trên lan can có ngỗng hoặc khổng tước, chim mạng mạng, đủ loại chim đậu trên đó. Khắp nơi đều có chim đậu, các loại chim đều hiện trước mặt theo ý thích của chư Thiên. Thấy vậy chư Thiên cùng Thiên nữ bay lên cung điện vui chơi ca múa, tất cả đều hưởng đến ao rộng. Ở trong cung điện, họ cúi xuống quan sát ao lớn thấy các hoa sen sinh tâm tán phục. Hoa sen lớn này có nhiều loại cánh báu, phát đủ loại ánh sáng, đủ màu sắc vi diệu trang điểm. Đó là kim cương, báu nhân-đà xanh, báu hoa sen đỏ, báu Tỳ-lưu-ly ngọc báu rất xanh, cánh phát ánh sáng vàng kim trông rất đáng ưa.

Lúc ấy, chư Thiên ở cung điện trên hư không hoặc ở trên cánh sen rộng lớn, đùa giỡn, ca múa vui chơi với Thiên nữ, chư Thiên này tạo vô số cách để vui chơi hưởng lạc không thể ví dụ. Họ cất lên đủ loại tiếng ca vang khắp năm trăm do-tuần. Họ có đầy đủ công đức của năm dục, nghe năm loại âm nhạc, hưởng vô lượng thú vui. Nghiệp lành tích tụ được đã hết mà họ vẫn không hay biết. Nghiệp lành sắp hết, giờ thoát đọa sắp đến, phải đi nơi khác, sẽ sinh vào đường nào chịu nỗi khổ gì và hưởng những thú vui gì? Nghiệp thiện và ác dẫn ta đến những nơi nào, chỉ cho ta con đường gì, là đường địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh hay nhân đạo là đường đáng sợ hay không đáng sợ? Do bị chìm trong bóng tối phóng dật nên họ không hay không biết về những việc này. Đến lúc biết thì nghiệp lành đã hết, bị gió lớn vô thường thổi rơi rớt.

Thiên chúng thường sống phóng dật thì giống như giặc giả làm người thân, chẳng phải lợi ích chân thật giả làm lợi ích. Nghiệp lành đã hết sắp nhận quả báo khác, đến lúc ấy họ mới biết và nghĩ rằng: “Ta làm việc chẳng lành thường sống phóng dật đến lúc chết mới hay biết”.

Do đã quen thói nên họ không sợ kẻ thù phóng dật này và lại vui chơi ca múa ở ao hoa. Do nghiệp lành, họ rất ưa thích việc đó, thích quan sát chư Thiên vui chơi trên cánh hoa sen và chư Thiên sống trong cung điện trên hư không hòa hợp với nhau để thọ lạc.

Khi ấy, có chim tên Thủy Ba Luân nói kệ cho chư Thiên sống phóng dật nghe:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Mạng chúng sinh không dừng
Giống như là sóng cả
Dễ vỡ như bọt nước
Nhưng trời không hay biết.
Nếu gió không thổi, vỡ
Bọt nước còn dừng lâu
Vô thường phước trời hết
Chóng diệt không dừng lâu.
Giống như đèn hết dầu
Ánh sáng cũng không còn
Cũng như vậy nghiệp hết
Thiên lạc liền diệt theo.
Không có loại nghiệp gì
Mà không bị hư hoại
Các chúng sinh như vậy
Ngu si không hay biết.
Tất cả các hữu tình
Có sinh phải có diệt
Tất cả pháp hữu vi
Cũng đều như vậy cả.
Chúng sinh do tự nghiệp
Trôi lặn trong sinh tử
Vì sao thế gian này
Bị phóng dật phá hoại?
Phóng dật mất pháp lành
Phóng dật bị trói chặt
Do phóng dật nên họ
Thoái đọa xuống địa ngục.
Nguyên nhân của việc đó
Sinh ra từ phóng dật
Người nào muốn an vui
Nên liả bỏ phóng dật.
Ai liả bỏ phóng dật
Liền đến chỗ bất tử
Do không sống phóng dật
Liền đến gần Niết-bàn.
Nhờ không còn phóng dật
Được nhập vào Niết-bàn
Vì vậy bậc trí nói
Phóng dật là nhân khổ.
Tất cả người phóng dật
Giống như người bệnh cuồng
Hiện đời bị người khinh
Chết liền vào đường ác.
Hết thấy người phóng dật

*Ở trong nghiệp quả báo
Và nẻo đường sinh tử
Không đâu không diên đảo.
Lửa địa ngục hừng cháy
Thiên chúng sinh địa ngục
Nếu muốn thoát địa ngục
Phải lìa bỏ phóng dật.
Nếu muốn lìa phóng dật
Phải thích tu trí tuệ
Thoát dây trói phiền não
Thường được nơi an lạc.
Năm căn sinh ba độc
Tâm trôi lăn ba cõi
Người đã lìa phóng dật
Nói phóng dật như vậy.
Kho phóng dật rất khổ
Không phóng dật thì vui
Nếu ai muốn an lạc
Phải lìa bỏ phóng dật.*

Vì muốn điều phục chư Thiên, khiến họ lìa bỏ phóng dật nên chim Thủy Ba Luân đã nói kệ như vậy, nhưng do ham phóng dật nên tuy nghe những lời chân thật đó chư Thiên vẫn không thể ghi nhận và lại tiếp tục ở trên hư không, nơi cánh sen trong ao rộng vui vẻ với nhau, đi chơi thọ lạc, đánh đàn cõi trời phát ra âm thanh vi diệu cõi trời và các cảnh giới khác, vướng chặt vào sắc, thanh, hương, vị, xúc không biết nhàm chán. Như uống nước mặn, tuy uống rất nhiều vẫn không hết khát, chư Thiên này cũng như vậy, tuy hưởng vô lượng thú vui cõi trời mà không hề biết đủ.

Sau khi đã thọ hưởng dục lạc trong thời gian dài ở trên hư không, chư Thiên lại vui chơi hưởng lạc cùng với Thiên nữ trong cánh hoa sen lớn ở ao rộng, nghe năm loại âm nhạc. Họ hòa hợp, ân ái, vui vẻ với nhau, bám chặt vào cảnh giới sáu dục. Họ ở nơi đó trong một thời gian dài, ca múa vui cười, hưởng vô số thú vui khác nhau của cõi trời. Những thú vui này được thành tựu đầy đủ theo ý nghĩ. Do nghiệp lành, tùy theo ý nghĩ khác nhau của họ, tất cả các thú vui khác nhau đều được thành tựu. Chư Thiên ấy bị sông lớn đầy sóng cuốn trôi, sóng đó chính là vô số ý nghĩ. Họ sinh tâm vui mừng. Tất cả chư Thiên đã ở lâu trong hoa sen nơi ao rộng thành tựu thú vui cõi trời, hưởng vô lượng thú vui phóng dật của cõi trời.

Khi ấy, vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà biết chư Thiên vướng mắc vào thú vui phóng dật nên sinh tâm thương xót, vì muốn trừ bỏ sự phóng dật và sự kiêu ngạo về sắc đẹp của họ, Thiên chủ đã hóa ra núi lớn tên Thanh tịnh cách ao rộng không xa. Núi đó giống như được trang sức bằng Tỳ-lưu-ly rất trong, vô số vàng bạc và đủ loại châu báu, khắp núi ấy có rừng vui chơi, có nhiều dòng suối bao bọc xung quanh nước rất trong mát. Ngọn núi báu này có ánh sáng chiếu khắp, được trang hoàng bằng các rừng cây, có nhiều ao hoa được trang điểm bằng đủ loại hoa, có vô số bóng râm được cành lá che phủ giống thiên cung. Ngọn núi thù thắng như vậy được trang hoàng khắp nơi ở vùng Thường lạc trên trời Dạ-ma. Tất cả chư Thiên sống ở đó đều trông thấy.

Vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà lại suy nghĩ hóa làm Thiên chúng giống kẻ thù

của chư Thiên, nhan sắc xinh đẹp, đi rất mau lẹ, ca múa vui vẻ gấp mười lần chư Thiên ở xứ Thường lạc, hoặc hóa làm Thiên nữ xinh đẹp gấp mười lần Thiên nữ ở vùng Thường lạc. Tất cả mọi thứ của Thiên nữ ở vùng Thường lạc đều không bằng. Tất cả những thứ đó là tướng mạo đoan nghiêm, nhan sắc xinh đẹp, ca múa vui cười, các cách giải trí đều thù thắng. Tất cả mọi thứ ở núi thanh lương đều như vậy, còn núi Tỳ-lưu-ly thì như đã nói ở trước.

Khi ấy, vị trời thù thắng đứng trên ngọn núi cao nhất ở núi giả hóa ra Thiên tử và Thiên nữ, ca vịnh, trỗi nhạc, âm thanh rất hay khiến người nghe say đắm. Thiên chúng và Thiên nữ giả ở trên ngọn núi từ từ đi xuống, vui chơi ca múa, đi về phía chư Thiên thật.

Nghe tiếng ca vịnh của chư Thiên giả có âm thanh hay gấp mười lần mình chư Thiên thật vẫn cùng các Thiên nữ vui chơi, ca vịnh. Lúc đó, chư Thiên giả cũng ca vịnh giống vậy và từ từ đi xuống nơi chư Thiên thật. Khi hai nhóm thiên này gặp nhau, tiếng ca vịnh của chư Thiên giả ngày càng hay hơn. Chư Thiên thật thấy nhan sắc thù thắng của chư Thiên giả liền xa lìa sự kiêu ngạo về sắc đẹp của mình. Sau khi phá bỏ sự kiêu ngạo về sắc đẹp của chư Thiên thật, chư Thiên giả liền phát ra âm thanh ca vịnh lẫn át tiếng ca vịnh của chư Thiên thật. Hương thơm, sắc đẹp, tướng mạo của chư Thiên giả và Thiên nữ giả đều hơn chư Thiên thật. Khi ấy cảnh giới nơi năm dục và tất cả dục lạc của chư Thiên thật đều bị cảnh giới của năm dục và tất cả dục lạc của chư Thiên giả lấn át. Đó là do vua trời Dạ-ma tạo phương tiện làm cho sự kiêu ngạo của chư Thiên mỏng dần. Khi chư Thiên giả và chư Thiên thật tập trung lại một chỗ thì oai đức và ánh sáng của chư Thiên thật đều ẩn mất. Giống như ở Diêm-phù-đề khi ánh sáng mặt trời xuất hiện thì ánh sáng của trăng, sao đều biến mất, oai đức của chư Thiên giả khiến cho ánh sáng của chư Thiên thật diệt mất cũng giống như vậy.

Khi ấy, chư Thiên giả phát ra tiếng ca rất hay che lấp mất tiếng ca của chư Thiên thật. Tiếng của chư Thiên thật so với tiếng của chư Thiên giả cũng giống như tiếng ca của loài người so với tiếng ca của chư Thiên. Sắc đẹp và hình tướng của các vị Hóa thiên so với chư Thiên thật cũng giống như sắc đẹp và hình tướng của trời Dạ-ma so với loài người.

Lúc đó chư Thiên thật rất hổ thẹn đi về phía ao rộng. Ở trên hoa sen lớn trong ao, chư Thiên giả ca múa vui đùa, đầy đủ công đức nơi năm dục của chư Thiên, thành tựu các việc vui, ca múa vui cười ân ái với nhau. Tất cả thú vui của chư Thiên giả đều hơn chư Thiên thật. Chư Thiên giả nói kệ cho chư Thiên thật nghe bằng cách ca tụng:

*Tất cả nghiệp giống nhau
Được thú vui cõi trời
Mạng trời và thú vui
Nghiệp hết liền không còn.
Vì vậy người nào còn
Hưởng lạc thú cõi trời.
Đều là nhờ phước đức
Vô phước thì rất khổ.
Mạng sống không tạm dừng
Sắc đẹp cũng như vậy
Cái chết đến rất lẹ
Chớ có sống phóng dật.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phóng dật thường phá hồng
Tất cả các thú vui
Mạng bị thân chết diệt
Chớ có sống phóng dật.
Các căn không thể kèm
Cảnh giới không thể ngăn
Người trí làm chủ được
Đối với các cảnh giới.
Vậy nên bỏ ngu si
Thường tu tập trí tuệ
Thường xa lìa các lỗi
Gốc của sự bất lợi.
Phóng dật sinh tham dục
Tham dục là nhân khổ
Sinh tử đều là khổ
Pháp sinh diệt như vậy.
Nếu lìa bỏ phóng dật
Thì không ưa cảnh giới
Xa lìa các lỗi lầm
Được thú vui giải thoát.
Phóng dật là cây khổ
Là gốc của khổ lớn
Phóng dật hay phá hoại
Tất cả các chúng sinh.
Sắc đẹp là vô thường
Chẳng vui chẳng hòa hợp
Được rồi lại bị mất
Hữu tình đều như vậy.
Việc ưa thích cảnh giới
Đều là nhân trói buộc
Hễ được liền lớn dần
Như lửa gặp củi khô.
Không biết đủ như vậy
Thì không gọi là vui
Nếu lìa được tham ái
Mới được gọi là vui.
Nếu lìa vui sinh tử
Mới chính là thường lạc
Nếu bị dục sai khiến
Thì không gọi là vui.

Vua trời Dạ-ma Mâu-tu-lâu-đà dùng sức nơi phương tiện để dẹp bỏ sự ngã mạn của chư Thiên, dùng lời ca vịnh này là âm thanh hay nhất trước đây chưa từng nghe để dẫn dụ chư Thiên, làm cho các vị trời thật nhờ nghe tiếng ca mà được nghe pháp. Sau khi nghe xong, nhờ xưa kia đã từng tu tập nên chư Thiên liền giác ngộ ý nghĩa của lời ca ấy, sinh tâm nhàm chán và nói: “Chư Thiên ấy hơn ta về mọi thứ mà còn lìa bỏ phóng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

dật và nói kệ tụng hướng gì là người hèn kém như ta sao lại sống phóng dật”.

Khi đó, vua trời Dạ-ma đã dùng phương tiện làm cho chư Thiên sinh tâm nhàm chán không còn phóng dật, dùng cách hay nhất để làm lợi ích. Chư Thiên vốn kiêu ngạo về sắc đẹp và thú vui vì vậy không biết mình đang bị thoái thất dần. Về sau, lúc bị thoái đọa họ sẽ bị lửa hối hận thiêu đốt, sau đó bị lửa địa ngục thiêu, vì thương xót họ, vua trời Dạ-ma đã dùng phương tiện đó khiến chư Thiên thật sự sinh tâm nhàm chán và được lợi ích.

